

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N° 120.

9. października 1832.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Najjaśniejszy Pan najwyższym swoim listem gabinetowym do wielkiego kanclerza, hr. Mitrowskiego, jako do kanclerza austriackiego cesarskiego orderu Leopolda, z dnia 28. września b. r. pisany, raczył najlaskawiej swoje-
mu c. k. tajemnemu radcy i postowi na dworze wielkiego księcia Toskańskiego, hr. Senft-Pilsach, dać wielki krzyż pomienionego orderu.

N. Pan najwyższém postanowieniem swoim z dnia 27go września b. r. raczył opróżnione przez śmierć kawalera Antoniego Schwarzmięjsce radcy nadwornego przy najwyższym sądzie, nadać radcy appellacyjnemu niższej Austrii, Janowi de Rath.

Zgromadzenie niemieckich naturalistów.

Uczyt. — W sobotę, dnia 22. września, jo. ks. Metternich, c. k. kanclerz domu, dworu i stanu, który nietylko całemu w ogólności zgromadzeniu przy każdej okoliczności największe okazywał uczestnictwo, lecz także bywał na powszechnych posiedzeniach członków, równie jak na szczególnych posiedzeniach wszystkich oddziałów, a tém samém dał dowód wielkiego ku umiejętności zapachu i wysokiego ukształcenia umysłu, zaprosił wszystkich członków towarzystwa z żonami i córkami przybyłych z zagranicy, do pomieszkania swojego w hotelu c. k. kancelary nadwornego i stanu, na świetny wieczór, gdzie oprócz tego zgromadzili się nietylko posłowie obcych mocarstw, lecz także wszyscy ministrowie, kanclerzowie, prezesowie i wielka liczba osób płci obojgę wyższego stanu. JO. książę i dostojna małżonka jego z każdym z osobna jak najuprzejmiej rozmawiali i zjedali sobie serca wszystkich obecnych. Przeszło 500 osób było zgromadzonych, pomiędzy których rozdawano wiersz napisany w języku niemieckim przez pana Rupprecht do radcy nadwornego Burdach, pod napisem: »Bicie serca.« Zabawa nader była świetna i żywiona i trwała od 7mej do 10tej godziny.

Dalszy ciąg zdania sprawy z posiedzeń: Dnia 19. września: Posiedzenie oddziału »mineralogija i geognozyja«: Rosthorn z Wolsberg w Karyntyi, pokazywał mapę geognostyczną południowo-wschodnich alpów w Karyntyi, Krajnie i Styryi, objaśnioną widokami w przecięciu i okręgu; tudzież geognostyczne panorama góry Gamskogel przy Gastein. Dr. Boué z Paryża mówił o urządzeniu i celu towarzystwa geologicznego paryzkiego, którego ón jest zagranicznym sekretarzem. Buch Leopold z Berlina pokazywał mapę fizyczną wyspy Teneryfy. Dnia 20. września: Dr. Reichenbach z Błańska pokazywał mapę geognostyczną z widokami w przecięciu okolicy Błańska, i objaśniał ją wzorami różnych rodzajów gór. Hr. Razumowski mówił o odcisku wątpliwym, należącym do królestwa roślin albo zwierząt; potem mówił o formacyi wiedeńskiego piaskowca (*Sandstein*); Zippe z Pragi o kilku nowych kształtach kryształu cyrkonu (*Zirkon*) i idokrasu z rudy cyny (*Zinnstein*). Partsch z Wiednia pokazywał cztery tablice wizerunków kopalnych muszli, większą częścią nieznanego dotąd rodzaju, znalezionej w okolicy Wiednia; tudzież atlas geognostyczny całego Krępaku (wszystkich gór karpaccich)*, znaleziony pomiędzy rzeczami zmarłego p. Lill. P. Partsch czytał potem wezwanie londyńskiego geologicznego towarzystwa do obecnego zgromadzenia względem sporządzenia widoków w przecięciu wschodnich gór alpejskich. Dnia 21. członkowie tego oddziału, z którymi połączyło się wielu członków oddziałów innych, udali się do topograficznego biura jeneralnego sztabu kwatarmistrzostwa, do przejrzenia wielce zajmującego zbioru map, a mianowicie zdjętej na skalę wielką mapy Istrii i północnej Styryi. Oddział zoolog., fizyolog., anatom. i zootom. Posiedzenie 19. września. Prezes, radzca nadw. Burdach. Ammon z Drezna czytał rozprawę o dziejach rozwijania się oka ludzkiego. Hammerschmidt dr. w Wiedniu doniósł zgromadzeniu, że wypadki badań swoich względem two-

*) Spodziewamy się, że atlas ten zajmie ohywateli Galicyi. —

rzeczenia się narości na roślinach z przyczyny owadów chce drukiem ogłosić. Czytał rozprawę o narości, sprawionę przez chrabąszcza *cleopus linariae*, i pokazywał gotową tablicę i część jedną swego phytopathologicznego zbioru. Wilbrand z Giessen napomknął, że *testudo marginata* jest samcem *testudinis graecae*; opowiadał swoje uwagi o małpie *simia capucina*, z których nader były zajmujące te, które się tyczyły umysłowości tej małpy i jej menstruacji: lecz Fitzinger z Wiednia dowiódł, że *testudo marginata* i *testudo graeca* są dwa różne od siebie rodzaje. Fitzinger mówił potem o ziewach ryb zwanych *caccilia*. Prof. Czermak z Wiednia zbijał teorię, podług której dziecię we wnętrzościach matki ma z nią mieć wspólny związek i pokazywał preparat, w którym nic nie było widać o takim związku. Otto z Wrocławia wniósł, aby tę rzecz ściślej rozbrano. Skutki tego rozbioru będą na przyszłym posiedzeniu w Wrocławiu roztrząszone. Posiedzenie 20. wrzeń: Römer, prof. w Wiedniu mówił o błonie zasłaniającej źrenicę (*membrana pupillaris*) i pokazywał wizerunki i preparaty; Czermak rozprawiał o tym samym przedmiocie. Większość członków obecnych rozstrzygnęła, że błona ta jest utworem oka będącego w stanie chorowitym. Kollar z Wiednia doniósł, że wydać zamyśla wspólnie ze znajomym entomologiem Heeger monografię phalangów, z których przeszło 50 rodzajów poznał; i pokazywał próby gotowych już tablic. Römer mówił o nieforemnym kształceniu się serca i wielkich naczyń, do czego sporządzić kazał potrzebne wyobrażenia.

(Dokończenie nastąpi.)

Dalszy ciąg i dokończenie spisu imion osób przybyłych na zgromadzenie: — Longaretti, dr. z Bergamo — med.; Stessel, dr. z Wiednia — med.; Piacuzzi, dr. z Bergamo — med.; Szilasy, prof. fizyki w Steinamanger — fizyka; Bitnicz, prof. mat., z tamtąd — fizyka; Kalchberg, członek stanów styryjskich — bot.; Precininger, urzędnik z Pragi — chem.; Schuster, prof. chem. z Pesztu — fizyk. chem.; Friwaldski, dr. i notaryusz z Pesztu — zool.; Dobsch, dr. w Wiedniu — med.; Lemoser, z Blańska — fizyka; Brewer, prof. fizyki w Düsseldorf — fizyk; Arzberger, prof. w Wiedniu — fizyka; Pasqualini, dr. z Rzymu — med.; Geller, dr. z Hannoveru — med.; Fabricius, dr. z Frankfurtu nad Menem — med.; Jurende, z Brynu — fizyka; Hibener, dr. z Hamburga — med.; Steinmassler, dr. z Wiednia — med.; Schmall, prof. z Schemnitz — fizyka; Schauer, dr. z Würzburga — med.; Hövel, z Westfalii — chem.

Frik, dr. z Berlina — med.; Lindner, pułkownik z Wiednia — fizyka; Ast, dr. z Monachium — med.; Haselwander, dr. z Monachium — med.; Saxinger, dr. z Wiednia — med.; Römer, dr. z Wiednia — med.; Ries, dr. z Marmorosz — chem.; Siotti, z Medyolanu — fizyk.; Weeklecker, dr. z Wiednia — med.; Werthenholz, bankier z Wiednia — fizyka; Meyer, lekarz nadw. w Wiedniu — med.; Mauthner, dr. z Krems — med.; Buczkowski, dr. w Wiedniu — chirurg.; Eckel, dr. i prof. we Lwowie — med.; książę Maurocordato, dr. z Konstantynopola — med.; Hayne Antoni, dr. i prof. w Wiedniu — med.; Schimko, prof. w Wiedniu — med.; Freystätter, dr. z Neutra — med.; Bonsdorf, prof. chem. z Abo — chem. mineralog.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Minister spraw duchownych wydał w dniu 30. sierpnia datowany wyrok k.ólewski, rozporządzający, że na przyszłość ojcowie towarzystwa jezusowego do Portugalii powinni być przypuszczeni. Dom Miguel, wyraża ten wyrok, przekonał się, że zacni i cnotliwi ojcowie towarzystwa jezusowego, okazali największą gorliwość dla pobożności ludu, do którego otrzymali na nowo przystęp, że dobremu wychowaniu młodzieży istotnie czynili posługi, i że są niesprawdani w rozszerzaniu słowa bożego pomiędzy wiernych i w opatrywaniu ich sakramentami. Szczególniej zaś jest stosowną rzeczą w czasach, kiedy bezbożność i zepsucie takie czyni postępy, gdy wszystkich używamy sposobów, aby temu powszechnemu potopowi położyć tamę: do tego należy i to, aby monarchowie ze swoją świecką władzą dawali tym zacnym obrońcom religii i obywatelności wszelką, jaka być może, pomoc. Z tego powodu powinni być na przyszłość jezuiti do wszystkich państw jego najprawowierniejszej królewskiej mci przypuszczeni, a wszystkie ustawy, wymierzone dawniej przeciw tym szanownym ojcom, zostają niniejszem zniesione.

Kronika konstytucyjna opoportska z dnia 10go września mówi o wycieczce zrobionej przez oddział osady opoportskiej, w skutek której cofnął się generał Povoas. W Oporto niczego się nie obawiają; spodziewają się tam trzech okrętów wojennych z posiłkami, które marg. Palmella w Anglii zakupił. — Według listu z Lizbony, pisanego przez ajenta Dom Pedra z dnia 7. września, miała flota Dom Miguela odplynąć w d. 8. i udać się wprost ku Oporto, nie wdając się w walkę z Sartoriusem, gdyby nie była koniocznie przez niego do bitwy zmuszoną.

Gazety paryżkie zawierają telegraficzne wiadomości z Lizbony z dnia 11. września, podług których flota Dom Miguela opuściła Tag. Spodziewają się bitwy morskiej, i już bardzo rano udał się Dom Miguel do Cintra, dla uważania floty obudwóch. Stały one naprzeciw siebie, i płynęły w niejakim oddaleniu od siebie ku zachodowi, poczem zniknęły z oczów. Podług dalszych telegraficznych depeszy, uderzono w d. 9. na Oporto, lecz o skutku tego ataku nie ogłoszono.

Korespondent hamburski udziela następujących wiadomości o terażniejszym stanie obrony Oporto.

„Miasto owo można we właściwym znaczeniu słowa nazwać placem broni; jest ono na wszystkie strony oszańcowane i na fortyfikacjach wzniesiony jest trójaki rząd bateryj, należony przeszło 100 działami, i wszystkie ulice, wiodące za miasto, są podminowane aminy prochem napełnione. W około miasta założony będzie przedpiersień 20 piędzi (palmos) wysokości a 5 szerokości. Przeszło połowa jest już ukończona i 5000 ludzi nieustannie około tego pracuje. Szańce poczynają się przy Zuro, zamykając arsenał marynarki, i ciągną się przez Lordello, Carvalhido, Perlada, Monte - Pedral, Agoa Ardente, Congregados, Bom - fim, Mirante de Barros, Lima, Campanham, Chiński pawilon (Quinta da China) do Beira do Rio, gdzie stoją 3 łodzie kanonijerskie, każda z 4 działami. Z tamtąd idą do klasztoru da Cerra w Villa-Nova, z którego utworzona jest cytadella, obejmująca osadę 800 ludzi, niedopuszczając nieprzyjacielowi wniknąć do Villa-Nova. Dalej ciągną się szańce na stronie południowej przez Bandeira, a kończą się pod klasztorem mnichów Ś. Antoniego. Gdyby nieprzyjaciel udźrzył na Villa-Nova w znacznej sile, natenczas wojsko Dom Pedra cofnęłoby się do cytadelli klasztoru da Cerra. Dla ułatwienia związku zrobiony jest kanał w Villa-Nova przy składach kompanii wina, na którym chodzą barki. Nad tym kanałem wzniesiony jest szaniec z beczek napełnionych ziemią, po trzy jedna na drugiej, mający związek z cytadellą da Cerra, dla zastąpienia mostu na Duero, i utrzymania związku między pomienioną twierdzą a Oporto.

W Paryżu odebrano d. 23. września przez telegraf następujące wiadomości z Oporto z d. 11. września:

Wojsko Dom Miguela zrobiło zamach skuteczny na Villa-Nova i opanowało to miejsce. Już nawet miasto bombardować zaczęło. Flota

portugalska wypłynęła dnia tego z Tagu. Dnia 9. września zaczęło atakować Oporto. Wojsko Dom Miguela, które Villa-Nova zajęło, opasało klasztor Serra. Przy odchodzie gońca był jeszcze telegraf w czynności.

W Lizbonie odebrano d. 12. września następujące wiadomości o wojsku operacyjnym z pod Oporto:

„Wyciąg z doniesienia z Vallongy, z d. 9. z rana o godz. 8. — Wczoraj przez dzień cały aż do 8 godziny wieczorem byłem przy sztabie jenerałnym naczelnie dowodzącego; mogę zatem szczegółowo donieść o wszelkich obrotach i wypadkach dnia wczorajszego. — O godzinie 7 wyruszyło wojsko nasze w pochód i formowało linią opasującą koło Cruz das Regateiras, Agoa ardente etc. etc. Skoro obroty te postrzegli rokoczanie, zaczęli z szanów (które znajdowały się na następujących miejscach: Agoa ardente, Senhor do Bom - fim, Quinta dos Congregados i Monte Pedral) dawać ognia ku naszej ruchomej kolumnie, rozstawionej na prawym brzegu rzeki Douro i dowodzonej przez Antonio Joaquim Guedes, na który ona bez ustanku odpowiadała, aż do 10. godz., w którymto czasie rokoczanie przestali strzelać na owo miejsce i zaczęli dawać ognia na naszą linię opasującą. — W Villa-Nova (po lewym brzegu, na przeciw Oporto) rozpoczął ogień Nicolao d'Abreu i udało mu się wypędzić rokoczanów z przednich stanowisk, po czem takowi cofnęli się do klasztoru da Serra, przez nich obwarowanego. Wszystkie usiłowania ich nie im nie pomogły, musieli o godz. 5. po południu opuścić klasztor zapalwszy go piérwój; lecz ogień ten zgasilo wojsko nasze. — Gdy rokoczanie mnóstwo kul bez najmniejszego skutku wystrzelili na naszą linię opasującą, wyruszyli z szanów, udźrzyli na batalijon ochotników rojalistowskich z Bragi, który przyjął ich utrzymaszym dobrze ogniem broni ręcznej; a gdy został wsparty przez batalijon strzelców nr. 8. i przez batalijon ochotników rojalistowskich z Guimaraens, wnet cofnęli się rokoczanie, przy czém zabito im trębacza, nam zaś jednego szeregowca raniono. Gdy żołnierze nasi zbliżali się do szanów, sądzili rokoczanie, że chcemy ich atakować, przeto miny swoje z takim pospiechem zapalili, że własnych ludzi w powietrze wysadzili, którzy jeszcze byli nie dostali się do szanów, my zaś ze swojej strony nie ponieśliśmy najmniejszej straty. Ogień ustał o godz. 8. wieczorem i tej nocy ma być artylerya nasza na przynależnych miejscach rozstawiona, by wspierać atak wojska naszego.“

Hiszpanija.

Ferdynand VII., król hiszpański, urodził się d. 14. paźd. 1784, objął rządy w d. 19. marca 1808 po rezygnacyi swojego ojca Karola III. zmarłego 19. stycznia 1819. Nie mając jeszcze lat 22. zaślubił się w r. 1806 z księżniczką neapolitańską, najstarszą siostrą księżnej Berry, później (w roku 1818) wszedł w ponowne małżeńskie związki, z księżniczką portugalską, córką Jana VI., siostrą Dom Miguela, a zatem z synowicą Ferdynanda; w trzecie związki małżeńskie (w maju 1829) z księżniczką Amalią, córką księcia Maximilijana, z domu saskiego, a nakoniec w czwarte (d. 11. grudnia 1829) z księżniczką Maryją Krystyną, córką Franciszka I. króla obojg Sycylii (drugiego małżeństwa) siostrą teraźniejszego króla neapolitańskiego a siostrą przyrodną księżnej Berry. Z pierwszymi trzema żonami nie miał Ferdynand dzieci, czwartą zaś małżonką powiła mu dwio córki, z których najstarsza, Maryja Izabela Ludwika, urodziła się 12. października 1830. Król. rodzinę składa teraz 19 członków, mianowicie: Ferdynandzie VII. z małżonką i z dwoma swojemi córkami: Infant Don Carlos ze swoją małżonką i trzema synami; Infant Don Franciszek de Paula (drugi brat Ferdynanda i generały kapitan wojsk), ze swoją małżonką i pięciorgiem dzieci, między którymi jest dwóch synów, nakoniec Maryja Teresa de Braganza z Bourbon (córka króla Jana VI. portugalskiego i wdowa po Infancie Piotrze, po synie stryja) z jednym synem, Infantem Sebastyanem, jego młodą małżonką (księżniczką neapolitańską.) Ferdynand VII. ma lat 48, i panuje już lat 24.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Gazety edynburskie udzielają dodatkowo o odjeździe Karola X. z Holyrood, co następuje: »W dniu odjazdu Karola X., księcia Angouleme i księcia Bordeaux, złożyli królowi jmcj pp. Bailie Small i Badenoch swoją uniżoność i podali mu adres. Król jmc zdawał się być bardzo poruszony i rzekł: »Adres ten na zawsze przechowam i nosić go będę na mojem sercu.« Obudwóch tych panów wybrano dla tego do podania adresu, ponieważ za ich pośrednictwem rodzina królewska wiele dobroczynności wykonała. Przy tej sposobności nie należy zapomnieć, że Karol X. i jego rodzina czynili bardzo wiele dobrego ubogim bez najmniejszej okazalności. Ostatniem dobrodziejstwem nieszczęśliwego monarchy był dar pieniędzy na wychowanie dzieci ubogich Irlandczyków w Edynburgu mieszkających. Dozorcy drogi ukończyli zupełnie dla

Karola X. gościniec z Trynity, wiodący do miejsca wsiadania na okręty pod Chain Pier, a który wprzód, gdy się spodziewano odwiedzin Jerzego IV., był założony.

Gazety londyńskie z d. 21. września donoszą, iż rząd francuzki zapewnił uroczystość angielskiego posła Lord Granville, że Francyja w sprawie belgijsko-holenderskiej jedynie Anglii powodować się będzie, że ani jeden żołnierz francuzki nie pójdzie do Belgijum i żaden okręt wojenny francuzki nie odplynie bez wiedzy Anglików.

Goniec niderlandzki, przybyły w d. 20. do Londynu, przywiózł odpowiedz Holandyi, wzbraniającej się przyjąć pewnej summy jako wynagrodzenie za swoje prawa do Skaldy, lecz król zastrzega sobie, dozwolić żeglugi okrętom wszystkich narodów za tę samą opłatę bezkolkowego, jaką okręty holenderskie składają, płynąc z Flysyngi lub Scheweningen do Rotterdamu. Jeżliby na to nie przystano, przeto król jmc zostawia rozstrzygnięcie rzeczy bozkiej opatrności. Król Leopold z drugiej strony miał korespondencyją między generałem Chassé a dowódcą Antwerpii przelozyc gabinetowi angielskiemu, na co oświadczył Lord Palmerston, że Belgijcykowie upoważnieni są wznosić szafecę dla swojej własnej ochrony przeciw baterjom, które Holendrzy od czasu zawieszenia broni usypali. Dla tego król Niderlandów miał zalecić generałowi Chassé, aby zawiesił bombardowanie, którym zagroził. Podług najnowszych wiadomości, p. van de Weyer jest upoważniony, wniść w układy z posłem niderlandzkim.

Stratford Canning przybył z Konstantynopola do Londynu.

Dotychczasowy sekretarz legacyi w Petersburgu, p. W. Temple, mianowany został król. angielskim posłem w Dreźnie.

Albion mówi: »Nie mamy nowszych wiadomości z Portugalii; lecz olicer morski, wielkiego doświadczenia, który pod lordem Cochranem służył w Brazylji i zna dobrze flotę Dom Miguela, donosi, że się znajduje w najlepszym stanie, osadzona jest najlepszymi majtkami, między którymi jest także kilku Amerykanów.

Podług listów z Oporto (w *Globe*) spodziewają się tamże zmiany w ministeryjum Dom Pedra. Główny ajent tego księcia opuścił Londyn dla udania się do Francyi, aby tamże, jak slychać, przyspieszyć postanie posilków, szczególniej jednego oddziału Polaków.

Dzień. Albion zaspokaja przyjaciół księżnej Berry względem jej położenia; jest ona zapez-

pieczęcią i otoczoną wiernymi stronnikami i pewnymi doradcami.

Francyja.

Dostrzegacz Austryjacki z d. 3. października donosi: *Z Moniteur* z dnia 25. września (który odebraliśmy przez nadzwyczajną sposobność) okazuje się wiadomość o śmierci króla hiszpańskiego bezzasadną. Pomienione pismo *Moniteur* zawiera następującą depezę francuzkiego posła na dworze hiszpańskim, datowaną z S. Ildenfonso d. 20. września do ministra spraw zewnętrznych, przesłaną przez telegraficzną depezę z Bajonny z d. 24. wspomnionego miesiąca do Paryża:

S. Ildenfonso d. 20. września.

„Król, o którego życiu do d. 17. powątpiewano, począł się unieść raptownie w d. 18. lepięć. Wczoraj okazały się znowu zatrważające symptomata, atoli dzień dzisiejszy dobrze minął, i chociaż nie całkiem zniknęło niebezpieczeństwo, zdaje się, że stan króla jest więcej zaspokajający, niżeli się tego spodziewano.“

Moniteur z dnia pomienionego oświadcza za całkiem bezzasadne podanie dzień. *Nouvelliste*, że dwa francuzkie korpusy wojska mają się udać jeden ku Antwerpii, drugi ku Maestricht.

Ekwipaże księcia Nemours odeszły w d. 21. z. m. do Cambray, i to dało powód do zapowiedzenia odjazdu królewicza. Lecz jeszcze nie opuścił Paryża, gdzie przez stłuczenie nogi był wstrzymany; atoli, mówi *Journal des Debats*, wypadek ten nie długo księcia zatrzyma.

Podług dzień. *Nouvelliste* z d. 24. z. m., zdaje się, że panu Dupin zrobiono na nowo propozycyją do wniścia do ministryjum. „Pewną jest (mówi ten dziennik), iż w tej chwili uczyniono ostateczne kroki, u p. Dupin starszego na wsi w depart. Nievre, aby go skłonić, o ile być może jak najprędzej do przyjęcia na siebie ciężaru, który pan R. Perier tak godnie dźwigał, pocieszyć Francyją z tej straty, i rozpocząć dzieło pożytecznego dla kraju izb posiedzenia. Życzymy, aby nagłące przedstawienia króla, proźby przyjaciół i głos ojczyzny zniewoliły wymownego obrońcę porządku i wolności do postanowienia, aby swoją obecnością zapobiegł rozdwojeniu się większości, i aby szczególnie w kierowaniu sprawami wycisnął piętno dzielności swojego charakteru. Idzie tu o ofiary, które potrzeba przywieść dla rozpoczynającego się dzieła talentu i odwagi; sądzimy, że znamy dosyć pana Dupin, i możemy powiedzieć, że się nie będzie długo namyslał.“

Dzień. *Breton* zapewnia w swoim najnowszym numerze, że powstanie w Wandei przy

gorliwości władz cywilnych i wojskowych jest niepodobne, i że potrzeba się spodziewać przedkiego i zupełnego utłumienia rozruchów na Zachodzie.

Pod tytułem: *«Nemesis do Barthelemy»* wyszła w formie poetycznego listu odpowiedź pana Sigoyer, na usprawiedliwienie się poety Barthelemy.

Holandyja.

W d. 19. września zawinął do Rotterdamu północno-amerykański statek *Gazette*, na którego pokładzie znajduje się Carara, wstawiony popełnioną w Bruxelli kradzieżą części dyamentów księżnej Oranii, którego rząd Ameryki północnej wydał na wezwanie rządu holenderskiego.

Belgijum.

Dnia 21. września przybył książę Orleans z orszakami swoim z Paryża do Bruxelli.

Journal de Luxemburg donosi, że wypuszczeni na wolność członkowie bandy Tornakowskiej d. 14. września powrócili do domów.

Jenerał Nypel mianowany jest dyrektorem kancelaryi w ministryjum wojny. Mówią, że ministryjum to, jak za pana Brouckere, podzielone będzie na dwa oddziały.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 2. paździer. 1832.

Przypędzili: Lossler Abraham, z Brzėska, 40 wołów; Wolf Muschel, z Dombrowy, 50; Juda Lebel, z Mielca, 41; Mendel Bienenstok, z Kłbuszowej, 49; Piętkowski Jak., z Limanowej, 79; Moses Katz, z Żurawna, 83. Małemi partyjami 155. Ogółem więc 497.

K u p i l i :	wiele	Za ogółną cenę		Radasz	Z tych sztuka i podług zdania detaxatorów mogła wydać funt.	
		zr.	kr.		mięsa	koju
Cech rzeźnicki z Brūnu.	54	130	—	6	340	40
Cech rzeźnicki z Brūnu.	18	92	—	2	300	30
Winkler Ferd. z Kyrwein.	30	105	—	3	320	30
Małemi partyjami	328	—	—	1		
Dodawszy do tego Radasz	12			12		
i ilość niesprzedanych	55					
wyniesie sumę .	497					

Przed targiem kupili: Kompanija wiedeńska 175 sztuk z 19 rad. parę 11 cetn. po 400 zr. od Abrahamowicza z Czerniowiec; Kompanija Harting i Fabesch 149 sztuk z 17 rad. parę 10 1/2 cetn. po 375 zr. od Kajetana Zachariasiewicza ze Stanisławowa; 151 sztuk z 17 rad. parę 10 1/2 cetn. po 370 zr. od Dawida Ohanowicza z Brzeżan; 160 sztuk z 20 braku i 16 rad. parę 8 3/4 cetn. po 310 zr. od Mojżesza Fried ze Stryja; 125 sztuk z 16 braku i 13 rad. parę 10 cetn. po 350 zr. od Marka Kriss i Aby Allerhand z Żurawna; 132 sztuk z 22 braku i 13 rad. parę 8 cetn. po 285 zr. od Leizera Atlas z Żurawna; 139 sztuk z 9 braku i 15 rad. parę 8 3/4 cetn. po 305 zr. od Jakuba Ripper ze Szląska. Rie, Waniek, Kraus, z Pragi: 100 sztuk z 12 rad. parę 9 1/2 cetn. po 335 zr. od Michala Ripper ze Szląska; 104 sztuk z 12 rad. parę 8 1/4 cetn. po 295 zr. od Jakuba Drabik z Cieszyna; 200 sztuk z 20 braku i 20 rad. parę 8 cetn. po 285 zr. od Grzegorza Krzeczunowicza ze Stanisławowa; 6 sztuk z 7 rad. parę 7 3/4 cetn. po 270 zr. od Szolima Andacht z Chodorowa. Żydzi z Prosnitz: 47 sztuk z 6 rad. parę 7 1/2 cetn. po 270 zr. od Abrahama Alster z Dombrowy; 156 sztuk krów z 18 rad. parę 6 1/2 cetn. po 220 zr. od Herscha Spieler z Żurawna; 153 sztuk z 17 rad. parę 9 1/2 cetn. po 330 zr. od Franciszka Fussek ze Szląska.

Z porównania ceny i wagi pokazuje się, że te dla sprzedających zawsze jeszcze są korzystne. Targi nasze nie są liczne, ponieważ ciężkie i lepsze bydło przed targiem jeszcze po drodze zakupuja. Urzędowa cena mięsa podskoczyła u nas na ten miesiąc o 1/2 kr. m. k. na funcie. — Podług najświetszych doniesień z Więdnia cena okowity miała tam przed rogatekami pójść w górę do 56 kr. w. w. za gradus. Dla przypadających świąt żydowskich następujące dwa targi odbywać się tu będą we czwartki.

Brünn d. 10. września. (*Handlungs-Zeitung von und für Ungarn z d. 19. września.*) Jarmark tutaj, który się właśnie co ukończył, nie najlepiej wypadł. Welny było na nim trochę zawięle, a kupców na nią nie było; z tego powodu z początku wcale nic nie sprzedano, a na końcu sprzedawano ją tanio.

Petersburg. (*St. Petersburg. Handels-Zeitung d. 13. sierpnia 1832.*) Od d. 1. stycznia aż do

1. lipca oclono w Radziwiłowie następujące towary: a) Artykuły przywozowe: Antymonium 116 pud. 24 funt.; bawełny przędzonej 94 pud. 23 funt.; wyrobów bawełnianych wartości 149188 rubli; pereł dętych za 110206 rubli; wanilii za 6095 rubli; goździków korzennych za 1287 rubli; korków za 8140 rubli; imbiéru 53 pud. 36 1/4 funt.; cynamonu 31 pud. 34 funt. za 4995 rubli; kawy 244 pud. 19 funt.; kakao 18 pud. 1 funt.; koralów prawdziwych za 213,025 rubli; cynobru 369 pud. 23 funt.; czerwcu 97 pud. 18 funt.; indygo 134 pud. 9 funt.; winianu potażu kwasu (cremortartari) 379 pud. 14 1/4 funt.; alunu 122 pud. 16 1/2 funt.; wyrobów lnianych za 28,815 rubli; kós za 1,657,525 rubli; narzędzia żelaznego za 16,422 rubli; towarów stalowych za 134810 rubli; żywego srebra 941 pud. 33 funt.; mydła pachnącego za 11,165 rub.; wina węgierskiego za 103,935 rub.; francuzkiego za 34,093 rub.; szampańskiego 6211 butelek za 28,999 rub.; porteru za 2845 rub.; pieprzu 81 pud. 2 1/4 funt.; rękawiczek skórzanych za 2640 rub.; séra szwajcarskiego 180 pud.; tiulu, koronek i blondyn za 106,689 rubli; organtyny jedwabiu 2095 pud. 3 funt. za 1,954,205 rub.; wyrobów jedwabnych za 420,150 rubli; przędzy wełnianej białej i farbowanej 171 pud. 26 funt. za 19,643 rub.; wełny owczej 170 pud. 6 funt. za 9,625 rub.; wyrobów wełnianych za 166,401 rub.; szafranu za 41,320 rub.; ogółem za 8,286,743 rubli. b) Artykuły wywozowe: Anyżu 12,777 pud. 17 funt.; wosku żółtego 25,767 pud. 12 1/2 funt.; karuku 313 3/4 pud.; skór wyprawnych za 651,120 rub.; skór surowych za 301,050 rub.; skórek zajęczych za 424,870 rub.; przędzy konopnego 873 1/4 pud.; miodu 7,085 pud.; futer za 509,188 rub.; łożu 11,896 3/4 pud.; wołów i krów 143 sztuk za 5,495 rub.; pszenicy 784 czterwetni; wełny owczej 6,567 pud.; koziej 531 pud.; szczeciny 1,939 pud. 15 funt.; ogółem za 4,369,263 rubli.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś, *Clementine von Aubigny*; dramat w 4 aktach.

Jutro: *Der Barbier von Sevilla*; wielka komiczna opera w 2 aktach.